

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Biroul permanent al Senatului
Bp. 700 27.01.2014

NR. 26 /DPSS
DATA 17.01.2014

42/4.02.2014

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 678 din 21 noiembrie 2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane*”, inițiată de domnul deputat PD-L Mircea Lubanovici (Bp. 700/2013).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se, în principal, următoarele:

- majorarea limitei superioare a pedepsei cu închisoarea pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de persoane prevăzută la art. 12 alin. (1) din lege de la 10 la 12 ani;

- eliminarea lit. c) a alin. (2) al art. 12 din lege, conform căreia fapta funcționarului public care săvârșește infracțiunea de trafic de persoane în exercițiul atribuțiilor de serviciu se pedepsește cu închisoarea de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi (aceasta constituind o agravantă);

- introducerea reglementării conform căreia banii, valorile sau orice alte bunuri dobândite în urma săvârșirii infracțiunilor prevăzute de actul normativ în discuție să fie confiscate și valorificate, banii rezultați urmând a fi destinați unui fond constituit pentru asistența acordată victimelor traficului de persoane, a familiilor acestora și pentru activități de prevenire. Acest fond ar urma, conform propunerii legislative, să fie gestionat de Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane (ANITP), urmând a se constitui norme de preț pentru fiecare tip de asistență;

- introducerea posibilității ca părțile, reprezentanții acestora, apărătorii, reprezentanții ANITP, precum și consilierii juridici desemnați de către organizațiile neguvernamentale acreditate pentru furnizarea serviciilor sociale în domeniu (aceștia, în prezent, nu participă nici la ședințele de judecată) de a participa și la desfășurarea cercetării și a actelor de procedură, nu numai la ședințele de judecată în cauzele privind infracțiunea de trafic de persoane cu minori și cele cu pornografie infantilă;

- acordarea dreptului consilierilor juridici definitivi din organizațiile neguvernamentale acreditate pentru oferirea de servicii de asistență victimelor traficului de persoane de a asista și reprezenta victimele aflate în asistența acestora în procedurile judiciare și extrajudiciare.

II. Observații

1. Ca observație de ordin general, semnalăm faptul că modificările și completările propuse vizează articole din Legea nr. 678/2001 care vor fi abrogate sau, după caz, modificate la data de 1 februarie 2014, odată cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*, respectiv *Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, cu modificările ulterioare*.

Astfel, art. 12, 13 și 19 din *Legea nr. 678/2001* vor fi abrogate expres de art. 94 pct. 2 din *Legea nr. 187/2012*, iar art. 24 va fi modificat de art. 48 din *Legea nr. 255/2013*.

2. În ceea ce privește propunerea de modificarea a **art. 12 și art. 13** din *Legea nr. 678/2001*, prin introducerea conjuncției „*ori*” în cadrul enumerărilor modalităților de comitere a infracțiunilor de trafic de persoane sau trafic de minori, apreciem că aceasta nu este necesară.

Din formularea textului rezultă cu claritate faptul că modalitățile prevăzute în cadrul acestuia sunt modalități alternative de comitere a infracțiunii. Textul folosește o enumerare în care elementele sunt despărțite prin virgulă, înaintea ultimului element al enumerării fiind folosită conjuncția „*sau*”, astfel încât, din interpretarea logică și gramaticală a textului reiese cu claritate că acesta se referă la modalitățile alternative de comitere a infracțiunii.

Mai mult decât atât, având în vedere că există numeroase texte în legislația penală cu o formulare și interpretare similară, reformularea **art. 12 și art. 13** din *Legea nr. 678/2001*, pentru motivul invocat în *Expunerea de motive*, ar putea genera confuzie în ceea ce privește interpretarea tuturor celorlalte texte de lege cu formulări similare.

3. Referitor la propunerea de completare a **art. 19** din lege, privind înființarea unui fond pentru asistența victimelor traficului de persoane, a familiilor acestora și pentru desfășurarea unor activități de prevenire, menționăm că, potrivit prevederilor art. 1 din *Hotărârea Guvernului nr. 460/2011 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale împotriva Traficului de Persoane*, aceasta „*se organizează și funcționează la nivel de direcție, în subordinea Ministerului Administrației și Internelor, având personalitate juridică*”.

Totodată, precizăm că potrivit dispozițiilor art. 62 alin. (2) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, instituțiile publice finanțate integral de la bugetul de stat varsă integral veniturile la bugetul din care sunt finanțate.

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (2) din același act normativ, este interzisă elaborarea de acte normative prin care se creează cadrul legal pentru constituirea de venituri care pot fi utilizate în regim extrabugetar.

Totodată, art.10 alin. (3) din *Legea nr. 500/2002* prevede că, în cazul în care, prin acte normative la nivel de lege, se aprobă ca instituțiile finanțate integral de la bugetul de stat să obțină venituri proprii, acestea vor fi considerate instituții publice finanțate din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat.

4. În ceea ce privește modificarea **art. 24 alin. (2)** din lege, în sensul ca la desfășurarea cercetării, a actelor de procedură și a judecății pot asista consilierii juridici desemnați de către organizațiile neguvernamentale de profil, precum și celelalte persoane enumerate în cadrul acestui alineat, precizăm că, prin natura sa, urmărirea penală este o etapă nepublică a procesului penal, care are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea făptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

Conform *Codului de procedură penală*, care reglementează în detaliu desfășurarea acestei faze, urmărirea penală se efectuează de către procurori și de către organele de cercetare penală.

Asistarea necondiționată a persoanelor menționate la art. 24 alin. (2) din *Legea nr. 678/2001* la desfășurarea actelor de cercetare penală este de natură a afecta desfășurarea acestora (spre exemplu, procedura interceptării, reglementată în art. 91¹ - 91⁶), ducând la împiedicarea desfășurării anchetei penale.

5. Cu privire la completarea **art. 24** cu un nou alineat, **alin. (3)**, referitor la reprezentarea victimei în cadrul procesului penal prin consilieri juridici ai organizațiilor neguvernamentale de profil, precizăm că, potrivit *Codului de procedură penală*, părțile pot fi reprezentate în cadrul procesului penal¹. Aceasta este regula generală, care se aplică și în cazul proceselor privind infracțiunile din *Legea nr. 678/2001*, astfel încât preluarea acestei prevederi în cadrul art. 24 din lege nu ar face decât să dubleze legislația în vigoare.

Referitor la asistarea persoanelor vătămate în cadrul procesului penal de către consilierii juridici ai organizațiilor neguvernamentale de profil,

¹ ART. 174

(1) În cursul judecății învinuitul și inculpatul, precum și celelalte părți pot fi reprezentați, cu excepția cazurilor în care prezența învinuitului sau inculpatului este obligatorie.

(2) În cazurile în care legea admite reprezentarea învinuitului sau inculpatului, instanța de judecată, când apreciază necesară prezența învinuitului sau inculpatului, dispune aducerea lui.

(3) În cazul în care un număr mare de persoane care nu au interese contrarii s-au constituit parte civilă, acestea pot desemna o persoană care să le reprezinte interesele în cadrul procesului penal. În cazul în care părțile civile nu și-au desemnat un reprezentant comun, pentru buna desfășurare a procesului penal, procurorul sau instanța de judecată poate desemna, prin rezoluție, respectiv prin încheiere motivată, un avocat din oficiu pentru a le reprezenta interesele. Încheierea sau rezoluția va fi comunicată părților civile, care trebuie să încunoștințeze procurorul sau instanța de refuzul lor de a fi reprezentați prin avocatul desemnat din oficiu.

(4) În cazul în care prin fapta penală s-au adus vătămări unui număr mare de părți vătămate, constituite sau nu părți civile, care nu au interese contrarii, acestea pot desemna o persoană care să le reprezinte interesele în cadrul procesului penal. În cazul în care părțile vătămate nu și-au desemnat un reprezentant comun, pentru buna desfășurare a procesului penal, procurorul sau instanța de judecată poate desemna, prin rezoluție, respectiv prin încheiere motivată, un avocat din oficiu pentru a le reprezenta interesele.

(5) Dovada mandatului se va face în condițiile legii

menționăm că aceasta nu poate înlocui asistența specializată, prin avocat, la care părțile vătămate au dreptul conform *Codului de procedură penală*.

Specializarea ca avocat presupune anumite standarde de pregătire profesională, un sistem organizat privind admiterea și menținerea în profesie, astfel încât lipsirea victimei traficului de persoane de apărare conform *Codului de procedură penală* reprezintă o limitare a drepturilor acesteia. Rațiunile pentru care legea instituie necesitatea reprezentării prin avocat în cadrul procesului penal au în vedere tocmai asigurarea acestor standarde profesionale.

Nimic nu împiedică, însă, organizațiile neguvernamentale de profil să pună la dispoziția victimelor asistență juridică specializată cu standarde în materie, prin avocați, sau să le ofere acestora sprijin prin intermediul consilierilor juridici, fără, însă, ca aceștia să aibă calitatea de apărători în cadrul procesului penal.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Victor Viorel POINTEA

Domnului senator George – Crin Laurențiu Antonescu
Președintele Senatului